

CAiIA-STAR Symposium: 'Extreme parameters. New dimensions of interactivity'
(11-12 juliol de 2001)

El projecte "Escrivint en l'aire"^[*]

Kepa Landa

Col·laborador del MediaLab Madrid
kepa@rhizome.org

Resum: El projecte "Escrivint en l'aire" pretén generar un entorn multiusuari interactiu que ens permet experimentar amb diferents situacions. La interfície és una llanterna que il·lumina i activa els sensors col·locats a les parets que, al seu torn, generen una resposta mitjançant l'ordinador. El projecte s'ha concebut més com a treball en curs que com a peça final. La mateixa instal·lació produeix diferents resultats que permeten observar la reacció dels participants en un entorn multiusuari. Negocien els significats, els participants? Alguns dels resultats són sons abstractes o musicals, o bé paraules gravades amb significat. En una segona etapa tenim la intenció d'oferir aquest espai a grups de dansa o d'interpretació per tal de generar coreografies específiques per a aquest entorn interactiu. Un d'aquests experiments serà una coreografia basada en els principis del comportament emergent en què els intèrprets es converteixen en *boids* (objectes ocell).

1. Plantejament

El projecte "Escrivint en l'aire" s'ha plantejat com a procés en evolució contínua més que no pas com a peça final. Té un caràcter experimental, que es planteja en dues direccions:

- D'una banda, en la realització d'un experiment per a desenvolupar una nova interfície de generació musicosonora.
- De l'altra, en l'experiència del visitant, que explora la producció i composició de combinacions sonoromusicals. Aquesta música es genera precisament en la cerca, en l'exploració de l'espai, i provoca una relació sinestèsica amb l'explorador, ja que la cerca amb llum no aporta imatges, sinó sons.

Per tal com es parteix d'un plantejament obert, com a instrument, els detalls del contingut conceptual més concret estan directament relacionats amb el motiu de cada exposició o presentació.

Inicialment aquesta instal·lació neix de tres idees:

- La negociació del significat pròpia de les obres interactives.

El concepte de negociació és un concepte clau a l'hora de crear una peça interactiva. Sense negociació només tindrem un sistema d'acció-reacció, més propi d'un interruptor relativament complex.

- El sistema de comunicació creat pels interns de les presons de Carabanchel (dones i homes).

Els presos i les preses dels dos centres penitenciaris, que estan separats per una distància de 500 metres, es comuniquen "escrivint en l'aire" a través dels barrots de les finestres més altes, amb objectes blancs, com ara una ampolla de llet. Dibuixen les lletres a gran velocitat, generant el mateix efecte que quan movem ràpidament una brasa en la foscor. I ho fan al revés, com si escrivissin per darrere del paper, de tal manera que el lector pugui percebre millor les lletres. Aquesta escriptura no deixa cap marca i només es pot llegir quan s'escriu. En aquests missatges escrits al vent, la fragilitat de l'escriptura, de la generació del missatge, de la seva caducitat, es fa dramàticament palesa. L'escriptura i la lectura coincideixen en el temps, tot i que no en l'espai. L'escriptura més íntima es fa pública als altres presos que poden llegir-la des dels patis o bé des de les finestres de l'altra presó. Des de diferents finestres s'emeten missatges simultàniament, igual que les converses creuades d'un xat a Internet.

- Els "comportaments emergents", com a hipòtesi de funcionament d'entorns multiusuari a tall de reguladors.

La qüestió de com apareix el sentit d'una comunicació entre diversos participants, amb diferents interessos argumentals, provoca una necessitat de negociació, la coordinació de conductes i impulsos comuns. De la mateixa manera que en una *jam session* el diàleg entre instrumentistes dóna resultats diferents.

En el camp de la "vida artificial", el concepte de comportament emergent fa referència a les formes complexes de "conducta" dels sistemes, equivalents en la natura als patrons de vol de les bandades d'orenetes o als patrons de natació dels bancs de seitons. Aquests patrons no són el resultat d'una programació igualment complexa (en el sentit que els elements que integren el sistema es programin per fer determinades maniobres), sinó de la interacció reiterada, en el temps i en l'espai, de nombrosos objectes. En els sistemes de vida artificial, el comportament dels *boids* o *bird objects* (objectes ocell) ve donat per tres instruccions ben simples:

- No atansar-se ni allunyar-se gaire de la resta d'objectes existents a l'espai virtual, inclosos els altres *boids*.
- Mirar d'igualar la velocitat i la direcció de la resta de *boids*.
- Mirar de "volar" sempre cap al centre dels *boids* que es troben al voltant.

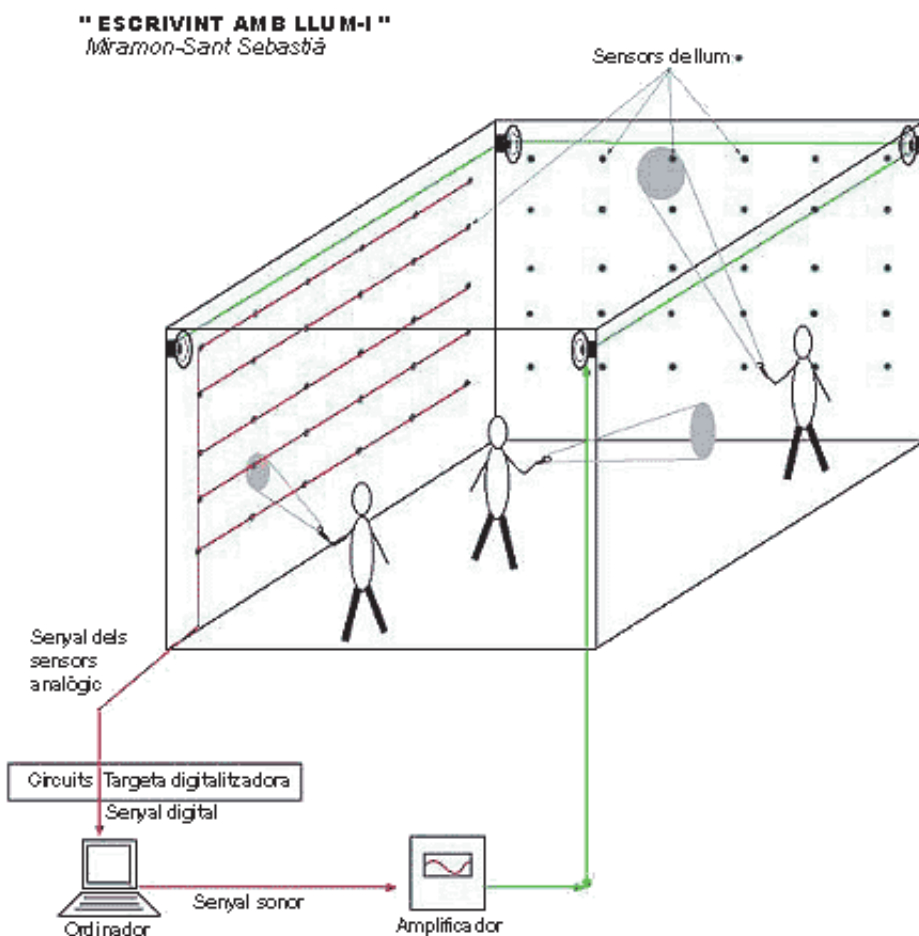
Aquestes instruccions no es poden aplicar als visitants, però sí que es podrien adaptar i fer servir com a base d'una coreografia.

El comportament de diversos participants en un espai multiusuari interactiu planteja paral·lelismes amb les formes complexes de conducta dels sistemes, com ara la coordinació o descoordinació del col·lectiu. Igual que en una orquestra o en un cor, si no hi ha un director, és extremadament complex que tots els individus coordinin les seves accions. Sí que es coordina el comportament, però, quan els seguidors d'un equip de futbol canten un nom, una cançó o fins i tot fan l'ona en un estadi. L'ona comporta un procés similar, contagiós, amb una petita coordinació d'un grup inicial que es contagia i pot afectar milers de persones. Aquesta proposta pretén ser un experiment en aquesta direcció: l'activació de "comportaments emergents" (en un sentit ampli del concepte) com a autoreguladors. Per tant, es tracta de construir un espai interactiu on el significat es negocia col·lectivament, un espai on el sentit de les idees (com la forma i la direcció del banc de peixos) emergeix per si mateix i, per tant, de l'aportació de

diverses parts, en aquest cas les intervencions d'uns quants participants.

2. Descripció

En un espai tancat i fosc (d'uns 30 metres quadrats), els visitants es mouen amb llanternes. Quan s'il·luminen les parets en determinats punts d'aquest espai, la llum dispara uns sons. A les parets s'han col·locat sensors de llum que activen seqüències sonores. Diversos visitants poden recórrer l'espai amb les llanternes simultàniament. El so s'adapta al lloc i a les circumstàncies d'on s'exposi. Aquest espai actua com un gran instrument que permet que els visitants componguin improvisacions sonores i, en un futur, podria servir a músics o intèrprets per generar obres específicament adaptades a aquest "instrument".

Notes:

[*] Aquest projecte ha comptat amb la col·laboració de Bert Bonguers i Iván Franco per a la programació i els sistemes electrònics.

Enllaços relacionats:

✳ Escola d'Art, Multimèdia i Disseny de Newport:
<http://amd.newport.ac.uk/>

[Data de publicació: febrer de 2002]

© Kepa Landa, 2002

Citació recomanada:

LANDA, Kepa (2002). "El projecte "Escriuint en l'aire"". *Artnodes*, núm. 1 [article en línia]

DOI: <http://dx.doi.org/10.7238/a.v0i1.668>